

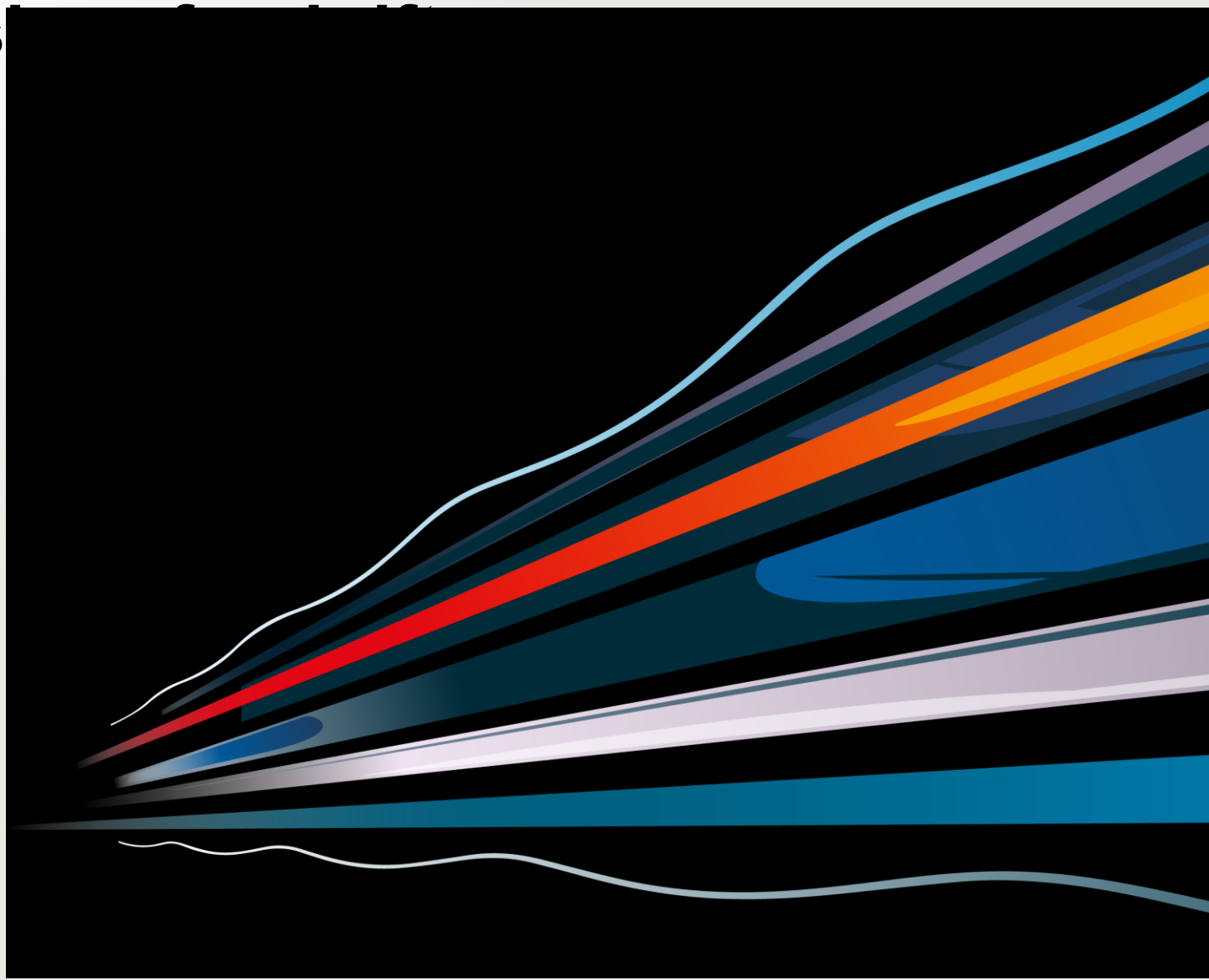
Kommunal- og
moderniseringsdepartementet

Ny budsjett- og regns (høringsutkast)

seniorrådgiver Charlotte Herje, KMD

Midt-Norge kommunerevisorforening

Jægtvolden, 24. januar 2019

Nye forskrifter til lovens økonomibestemmelser

- Nye forskrifter sendes på høring og fastsettes i to bolker
- Første bolk
 - Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett og årsregnskap
- Andre bolk
 - Forskrifter om finans- og gjeldsforvaltning, garantier, KOSTRA, KOR og selvkost

Rammene for nye forskrifter

- Lovens bestemmelser gir rammene for hva som kan og ikke kan reguleres i forskrift
- Lov-/forskriftsteknikk
 - Utdypende regler i forskrift, ikke gjenta lovbestemmelser etc.
 - Systematisk oppbygging og enklere begrepsbruk/språk
- Lov og forskrift skal gi rammene for god kommunal regnskapsskikk

Ny forskrift om økonomiplan, årsbudsjett og årsregnskap – lovhjemlene

- Forskrifter om bevilgningsoversikter, økonomiske oversikter og oversikter over utviklingen i gjeld (§ 14-4)
- Forskrifter om årsregnskapene, regnskapsføringen, regnskapsavslutningen og bokføringen, samt unntak (§ 14-6)
- Forskrifter om hvilke utgifter og inntekter som hører til i henholdsvis drift og investering (§ 14-9)
- Forskrifter om budsjettet til kommunale foretak (§ 9-8)
- Forskrifter om årsbudsjettet, årsregnskapet og årsberetningen for interkommunalt politisk råd og kommunalt oppgavefelleskap, samt unntak (§ 14-8)

Ny forskrift om økonomiplan, årsbudsjett og årsregnskap

Fra tre...

Forskrift om
årsbudsjett

Forskrift om
årsregnskap

Forskrift om
særbudsjett og –
regnskap KF

Til en...

Forskrift om
økonomiplan,
årsbudsjett og
årsregnskap

Virkeområdet for ny budsjett- og regnskapsforskrift

- Økonomiplanen, årsbudsjettet, årsregnskapet og årsberetningen til *kommunekassa*
- Årsbudsjettet, årsregnskapet og årsberetningen til
 - *kommunale foretak (KF)*
 - *interkommunale politiske råd (IPR)*
 - *kommunale oppgavefelleskap (KO)*
 - (og § 27-samarbeid fram til omdanning)
- Budsjettet og regnskapet til *lånefond*

Struktur ny budsjett- og regnskapsforskrift

- Felles regler som gjelder alle enhetene (kap. 1-6)
 - Skillet mellom drift og investering
 - Klassifisering og måling i balansen
 - Regnskapsføring av pensjon mv.
 - Årsavslutningen
 - Obligatoriske budsjett- og regnskapsoppstillinger
 - Noteopplysninger

Struktur ny budsjett- og regnskapsforskrift

- Særskilte regler for de ulike enhetene (kap. 7-11)
- Unntak fra fellesreglene
- Bestemmelser som kommer i tillegg til fellesreglene
 - Særskilte regler for kommunale foretak
 - Særskilte regler for foretak som driver næring
 - Særskilte regler for IPR og KO
 - Særskilte regler for lånefond
 - Konsolidert årsregnskap

Skillet mellom drift og investering (kap. 2)

- Hovedprinsippene er slått fast i ny lov (§ 14-9)
 - *'Utgifter til drift'* skal føres i drift
 - Driften skal bare finansieres av *'løpende inntekter'*
- Det følger av dette
 - *'Utgifter til investeringer'* skal føres i investering
 - *'Inntekter som ikke er løpende'* må føres i investering
- Forskriften - nærmere regler om hvilke utgifter og inntekter som hører til i henholdsvis drift og investering

Skillet mellom drift og investering – Utgifter

- Skillet er tydeliggjort for enkelte utgifter
 - Vedlikehold vs påkostning (§ 2-3)
 - Tilskudd til andre er drift, men unntak (§ 2-4)
 - Avdrag på lån er drift, men unntak (§ 2-5)
 - Utlån er investering (§ 2-2)

Skillet mellom drift og investering – Inntekter

- Investering som før
 - Bruk av lån (§ 2-2), også presiseringer (§ 2-6)
 - Salg av anleggsmidler am (§ 2-2)
 - Investeringstilskudd og mvakompensasjon mv (§ 2-2)
 - Salg av aksjer finansielle am (§ 2-2), men unntak (§ 2-8)

Skillet mellom drift og investering – Inntekter

- Endringer/presiseringer
 - Mottatte avdrag på utlån er investering (§ 2-2)
 - Utdelinger fra selskaper, klargjøring av skillet mellom drift og inv. (§ 2-7)
 - Bruk av driftsfond er drift (§ 2-1)
 - Løpende inntekter kan ikke avsettes til investeringsfond (§ 2-2)

Skillet mellom drift og investering – Inntekter

- Endringer/presiseringer forts.
 - "Øvrige inntekter som ikke er løpende" går ut (Ikke-løpende om uvanlig, uregelmessig og vesentlig)
 - Begrepene er skjønnsmessige og gir ingen klar avgrensning
 - Få praktiske eksempler på inntekter som inngår i gruppen

'Øvrige inntekter som ikke er løpende'

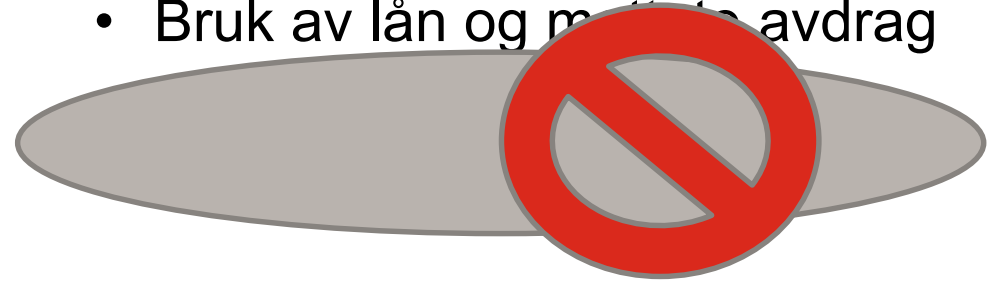
DRIFTSREGNSKAPET

- Løpende inntekter

INVESTERINGSREGNSKAPET

- Ikke-løpende inntekter
 - Salg av anleggsmidler
 - Investeringstilskudd mv.
 - Bruk av lån og mottatte avdrag

Klassifisering og måling (kap. 3)

- Klassifisering og måling om og am - stort sett som før
- Langsiktig gjeld - kun låneopptak i henhold til kommunelovens låneregler, hvis ikke kortsiktig gjeld
- Regnskapsmessig sikring - sammenstille tap og gevinst.
- Avskrivninger – avskrivning over utnyttbar levetid og ikke over fastsatt maksimal levetid, åpnes for dekomponering

Årsavslutningen (kap. 4)

- Regler for avslutning av drifts- og investeringsregnskapet
- Kommunelovutvalgets forslag om avslutning av driftsregnskapet forskriftsfestes
- Trinnene i avslutning av årsregnskapet

Årsavslutningen driftsregnskapet (§ 4-1)

- Føre budsjettdisposisjoner
- Strykning av budsjettdisposisjoner om foreløpig merforbruk eller mindreforbruk.
 - Også stryke overføring drift til investering gjort av underordnet organ
- Overføring driftsmidler kan ikke avsettes til investeringsfond, overføring fra drift til investering må da reduseres (i tillegg til evt. strykninger)

Årsavslutningen driftsregnskapet (§ 4-2)

- Merforbruk etter disposisjoner etter § 4-1 må reduseres så mye som mulig – bruke disposisjonsfond
- Merforbruk etter dette – dekkes etter kommunelovens regler
- Mindreforbruk etter disposisjoner etter § 4-1 – dekke inn tidligere merforbruk og/eller avsette til disposisjonsfond
- Årsregnskapet avlegges ikke lengre med mindreforbruk

Årsavslutningen investeringsregnskapet (§ 4-3)

- Føre budsjettdisposisjoner
- Overføring driftsmidler kan ikke avsettes til investeringsfond, overføring fra drift til investering må da reduseres.
- Bruk av lån må reduseres om det følger av § 2-6
- Strykning av budsjettdisposisjoner om foreløpig udekket eller udisponert

Årsavslutningen investeringsregnskapet (§ 4-4)

- Udekket etter disposisjoner etter § 4-3 føres opp til dekning i året etter regnskapsåret.
- Udisponert etter disposisjoner etter § 4-3 avsettes til ubundet investeringsfond

Obligatoriske oppstillinger (kap. 5)

- Oppstillinger i økonomiplanen, årsbudsjettet og årsregnskapet
- Oppstillinger bygger videre på dagens oppstillinger.
- Noen endringer - forenkle og bedre oversiktighet
- Mer fleksibilitet - kan dele opp eller tilføye poster
 - Men **ikke** slå sammen, utelate poster eller endre rekkefølgen i oppstillingene.

Obligatoriske oppstillinger økonomisk oversikt drift

- Hovedsakelig lik nåværende oppstilling
- Brutto og netto driftsresultat fremdeles resultatbegreper
 - Andre resultatbegrep, eks. driftsresultat etter netto avsetninger bundne fond kan tilføyes.
- Endringer, bla:
 - Poster slått sammen
 - Resultat eksterne finanstransaksjoner blir nå netto finansutgifter

Obligatoriske oppstillinger økonomisk oversikt investering

- Ny oppstilling – erstatter dagens skjema 2A
- Viser investeringsutgifter for typer investeringer, ikke for utgiftstypene som nå
 - Eks. Varige driftsmidler, tilskudd andres investeringer, finansielle am
- Poster knyttet til utlån til videreutlån vises samlet
- Utlån (egne midler) inngår ikke i postene for lån til videreutlån

Obligatoriske oppstillinger bevilgningsoversikter drift

- To oppstillinger
- Nr. 1 - Oppstilling over frie inntekter og bruken av de
- Bygger på dagens skjema 1A
- Skal vise:
 - generelle midler som er til disposisjon
 - hvordan midlene dekker generelle utgifter, avsetninger mv
 - hva som er disponibelt til budsjettområdene etter generelle utgifter, avsetninger mv er dekket (post 11)
 - hva som er bevilget til budsjettområdene (post 12)

Obligatoriske oppstillinger bevilgningsoversikter drift

- Nr. 2 – oppstilling over bevilgninger til budsjettområdene
- Bygger på dagens skjema 1B
- Inntekter som knytter seg til bestemte formål stilles opp her
- Disponible generelle midler fra oppstilling "nr. 1" og inntekter til bestemte formål er rammen for bevilgningene

Obligatoriske oppstillinger bevilgningsoversikter investering og balanse

- Bevilgningsoversikt investering - bygger på dagens skjema 2B
- Balanseregnskapet
 - Justeringer i gruppering og rekkefølge
 - Ny post – immaterielle eiendeler, avgrenset til kjøp av rettigheter - snevrere enn regnskapsloven

Obligatoriske oppstillinger oversikt over årsavslutningsdisposisjoner

- Skal vise hva som er foretatt før avslutning av drifts- og investeringsregnskapet, jf. §§ 4-1 - 4-4
- Driftsregnskapet
 - Foreløpig mer/mindreforbruk (budsjettavvik) (post 1)
 - Utførte strykninger (post 2-5)
 - Mer-/mindreforbruk etter strykninger (post 6)
 - Bruk av disposisjonsfond, disponering mindreforbruk (post 7-9)
 - Merforbruk (bunnlinjen - dekkes i neste/senere år) (post 10)

Obligatoriske oppstillinger oversikt over årsavslutningsdisposisjoner

- Investeringsregnskapet
 - Foreløpig udekket/udisponert (budsjettavvik) (post 1)
 - Strykninger (post 2-5)
 - Udekket/udisponert etter strykninger (post 6)
 - Disponering udisponert (post 7)
 - Udisponert (bunnlinjen - dekkes i neste/senere år) (post 8)

Noteopplysninger (kap. 5)

- Noter skal gi utfyllende opplysninger til årsregnskapet
 - Opplysninger som er viktige/vesentlige for å forstå regnskapet
- Notekrav reguleres i forskrift og setter rettslig ramme for notekravene
 - Basert på/"løftet" opp fra KRS nr. 6
- Faste noteopplysninger (§ 5-12)
- Tilleggsopplysninger (§ 5-11 andre ledd) - vesentlighetskrav

Noteopplysninger (kap. 5)

- Det er også ekstra notekrav for henholdsvis:
 - Kommunale foretak "vanlige" (§ 7-2)
 - Kommunale foretak som fører regnskap etter regnskapsloven (§ 8-3 tredje ledd)
 - KO og IPR (§ 9-2)
 - Lånefond (§ 10-5)
 - Konsolidert årsregnskap (§ 11-4)

Konsolidert årsregnskap (kap. 11)

- Formål – vise kommunen (som rettssubjekt) som en økonomisk enhet
- Konsolidert regnskap for økonomisk oversikt drift og investering samt balanse
- Regnskapsprinsipper etter kommuneloven skal brukes.
 - Andre regnskapsprinsipper – plikt til å omarbeide til kommunale prinsipper

Konsolidert årsregnskap (kap. 11)

- De avsluttede regnskapene slås sammen
 - Interne transaksjoner og mellomværende skal elimineres **før** konsolideringen
 - Konsolideres ved at like poster i de forskjellige regnskapene summeres sammen
- Årsoppgjørdisposisjoner (kap.4) gjelder ikke det konsoliderte regnskapet.
 - Gjøres i de enkelte regnskapene før konsolidering
- Ikke plikt til å dekke inn merforbruk i det konsoliderte regnskapet.

Konsolidert årsregnskap (kap. 11)

- Unntak fra krav om å konsolidere ("kan" bestemmelse):
 - Kommunale foretak som fører regnskap etter regnskapsloven etter § 8-1 eller etter annen lovhjemmel
 - Kommunalt oppgavefellesskap og interkommunalt politisk råd – ikke eget rettssubjekt (men eget regnskap)
 - Kun om det ikke betyr noe for å vurdere kommunens økonomiske utvikling og stilling – gjelder både det enkelte samarbeidet og samlet for alle som ikke tas inn

Særskilte regler

- Kommunale foretak som hovedsakelig driver kommersiell virksomhet (kap. 8) kan utarbeide:
 - Årsbudsjett tilpasset virksomheten, men må være innenfor lovens krav til årsbudsjettet (§ 14-4)
 - Årsregnskap etter regnskapsloven kap. 3 - 7
- Det må være fastsatt i vedtektene at regnskapsloven kan følges

Særskilte regler

- Kommersiell virksomhet
 - Virksomhet i et marked
 - Økonomisk gevinst er et formål
 - Virksomheten har en reell økonomisk risiko
- Kommersiell virksomhet må utgjøre hovedparten av den totale virksomheten.
 - Utgangspunktet er at 80 % av foretakets samlede inntekter må komme fra kommersiell virksomhet.
- Færre foretak som kan føre etter regnskapsloven

Særskilte regler

- Lånefond
 - Følger reglene i kap. 2-5
 - Skille mellom drift og investering
 - Ikke lenger særskilte oppstillinger
 - Mottatte avdrag på utlån i drift (men investering om låntaker har ført avdrag i investering)
 - Ikke lenger føre hele låneopptak som inntekt, kun bruk av lån

Kommunal- og
moderniseringsdepartementet

